

Ο ΝΟΥΜΑΣ ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Για την Ελλάδα αρ. 10.—Για το Έξωτερικό αρ. 10
20 λεφτά το φύλλο λεφτά 20

ΠΟΥΛΙΕΤΑΙ: Στα κίосκια της Πλατείας Συντάγματος, 'Ομόνοιας, 'Υπουργείου Οικονομικών, Σταθμού Τριχοδρόμου ('Οφθαλμιατρείο) Σταθμού 'Υπουργείου Σιδηροδρόμου ('Ομόνοια) στο καπνοπωλείο Μανωλακάκη Πλατεία Στουρνάρα, 'Εξάρχεια), στο βιβλιοπωλείο «'Εστία» Γ. Κολάρου. Στον Πειραιά: Καπνοπωλείο Γ. Ξηροπού. 66. Βουβουλίνιας αρ. 1, σμὰ στην Τρούμπα 'Η συντροπή πλερώνεται μπροστά κ' είναι ενός χρόνου πάντα.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

ΚΑΙ

ΠΡΑΜΑΤΑ

ΟΛΕΣ

οι έφημερίδες μας, οι πατριωτικές και οι έθνικες, εβδν από δυο τρεις αντιπατριωτικές... Ρωσοόφρονες, επιδοκιμάζουν και χειροκροτούν τα παράξενα που γίνονται σήμερα κάτω στην Κρήτη. 'Εμείς, που για πατριώτες δε μας δέχονται οι μαρουλοστεφείς Λασσίνειοι, θα πάμε θέλοντας και μη με το μέρος των αντιπατριωτικών έφημερίδων και δε θα κηρύξουμε τον πόλεμο έναντιόν όλης της Ευρώπης κ' έναντιόν όλης της λογικής του κόσμου.

Ό,τι γίνεται σήμερα κάτω στην Κρήτη δεν το βρίζουμε και δεν το λέμε προδοτικό. Μέσα στους επαναστάτες βρίσκεται κι ο Μάνος, βρίσκονται κι άλλοι αναγνωρισμένοι πατριώτες που χτες ακόμα πολεμήσανε για την Κρήτη κ' ενδιαφέρονται περισσότερο από κάθε άλλον για την εύτυχία της. 'Ανάμεσα σ' αυτούς, το φωνάζουμε, κανένας δεν είναι προδότης, όσο κι αν φαίνεται προδοτική η πράξη τους. Είναι μοναχά α ν υ π ό μ ο ν ο ι πατριώτες—το χαρακτηρισμό τον έδωσε άλλοτε ο Ντελνιγιάννης στις στιγμές... της δόξας του—που δε θέλουνε, όχι και πως δε μπορούνε, να νιώσουν ότι το Κρητικό ζήτημα δε θα λυθεί σ τ α ν κ ι σ π ω ς το θελήσει ο Βενιζέλος και οι άλλοι συναγωνιστές του, άλλ' όταν κι όπως το θελήσει η Ευρώπη που πήρε άπάνου της από μας κι αρχής τη λύση του.

Η Ευρώπη λοιπόν έδωσε δλο το λεύτερο στους Κρητικούς να δουλέψουνε για την ένωση. Πώς θα τους την έδινε μια μέρα δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία. Όσο νάρθει όμως αυτή η μέρα, η μυριοπόθητη, οι Κρητικοί χαϊρόντουσαν μεγαλύτερη κι ανθρωπινότερη λευτεριά από μας εδω τους λευτερωμένους σκλάβους της Βουλής. Ό,τι καλό μας τυραγνάει, τους έλειπε. Ό,τι καλό δεν έχουμε, το είχαν. Η περισσότερη Συνταγματική λευτεριά θα τους έφερνε βαρυστομαχιά, όπως έφερε και σε μας εδω. Σε τί μας ζηλέψανε;

Μα δεν είναι τώρα καιρός για θεωρίες. 'Εκεί κάτω, στο ήρωικό μα και πολυδασανισμένο νησί παίζεται σήμερα η τύχη όχι μονάχα της Κρήτης μα και η δική μας λίγο πολύ. Ό Θεός να βάλει το χέρι του και να τελιώσει καλά το παιγνίδι, γιατί αλλιώςτικα η σημερινή άμυση κι αδικολόγητη επανάσταση είναι ικανή να μουντζουρώσει όλες τις άλλες που στολίζουνε σε διαμαντόπετρες τη χρυσοσέλιδη ιστορία της Κρήτης.

ΤΟ ΞΕΡΕΙ

τάχα ο κ. Ντελνιγιάννης πως η άναδεξιμά του η «Θεανώ» έχει αρκετή και προσοδοφόρα κυκλοφορία στο έξωτερικό; Και ξέρει πως έγινε αυτό το θέμα το δυσκολοπίστευτο;

Το Θεοτοκικό κόμμα είχε ανάγκη δικής του έφημερίδας, και το ζήτημα εβαν πως να διατηρηθεί φύλλο καθώς τη «Θεανώ». Φυσικά όλοι οι τότες ύπουργοι καμψήφει συμφώνησαν πως καλύτερα πολύ εβανε να κυκλοφορεί μ' έξοδα ξένα παρά δικά τους. Κι αυτού τότες φάνηκε ο τετραπέρατος; νους του Βίμαρκ Ρωμάνου, νους άξιος να καταπιαστεί και να βγάλει πέρα κάθε δυσκολία. Γιατί από το 'Υπουργείο των 'Εξωτερικών βγήκε μια πανταχούσα σ' όλους τους όξω προξένους που ζηγούσε πόσο μεγάλη έθνική ανάγκη εβανε να ύποστηριχτεί η «'Ημερησία» ως φύλλο που ασπάζεται τις αιώνιες κι άπαραβίαστες αρχές του Τρικούπη. 'Ετσι γράφτηκαν αρκετά όνόματα συντρομητάδες της «Θεανώ».

Τώρα θέλουμε να ξέρουμε αν ο κ. Ντελνιγιάννης θ' αφήσει άπαρατήρητη τέτια άσέβεια, κι ά δε θ' άκυρώσει την πανταχούσα του κ. Ρωμάνου. Δέν είναι τάχα δυνατό μέσα στη Βουλή να σηκωθεί κανείς βουλευτής και να ρωτήσει τον κ. Θεοτόκη αν άληθινά κάθισε τη «Θεανώ» του στους Προξένους ως επίσημο έθνικό φύλλο;

ΟΤΑΝ

άκούστηκε μέσα στη Βουλή ο Βασ. λόγος με τις στερεότυπες ύπόσχεςες γι' άνόρθωση των οικονομικών, για καλύτερη της Δικαιοσύνης, για άναδιοργάνωση του στρατού και για όλα τα άλλα που τάκουμε κάθε φορά και που ποτέ δε γίνονται, δε βρέθηκε ένας χριστιανός από τους τότες που τάκουγαν τα λόγια αυτά και χαμογελούσανε, να ζυγώσει το Ντελνιγιάννη και να του πει μυστικά στ' αὐτί:

— Μας τά είπαν κι άλλοι, μπάρμπα, τί μας τά ξαναλές τώρα και σύ; Για κοροΐδα μας πήρες; Τσιμουδιά όμως. Η Συνταγματική κωμωδία παίζεται περίφημα και οι πατριώτες χειροκροτούν τα παχιά λόγια όσο νάρθει η μέρα να χειροκροτήσουν και τις βαριές άλυσσίδες που όλοένα έτοιμάζονται για να τους δέσουν χεροπόδαρα.

ΕΝΑ ΘΥΜΑ

της βρωμερώτερης κι άγριώτερης συκοφαντίας, ο άνθυπολοχαγός Πάγκαλος, ξανάρχεται πάλι στις τάξεις του στρατού.

Ποιός έκανε αυτό το άγαθό έργο δεν ξέρουμε. Μα πάντα άγιος άνθρωπος θάναι άφου γλύκανε τη φαρμακοποτισμένη ψυχή ενός δυστυχισμένου που όλη η κοινωνία του ρηξε δίκιο από την πρώτη στιγμή.

ΑΡΧΙΣΕ

ο κ. Φραγκούδης τις περιουσίες του στις έπαρχιες. Πάει, αν Ιεραπόστολος της 'Ιδέας, να μιλήσει, να φωτίσει το λαό, να του δείξει σε ποιό γκρεμό κατακυλάμε και τί πρέπει να κάνουμε για να σωθούμε.

Βουλευτής δεν είναι ο κ. Φραγκούδης. Είναι

διευθυντής έφημερίδας με κάποιο πρόγραμμα—ξένο πάντοτε από το έθνικώτατο ζήτημα της κυκλοφορίας—και θέλει το πρόγραμμά του όχι μόνο να το τελαλάει αν ύποψήφιος βουλευτής, μα και να ν το εφαρμόσει.

Περίεργο, θα μας πείτε, αυτό! 'Εδω που δεν εφαρμόζεται κανένα πρόγραμμα, να ζητάει μια έφημερίδα να εφαρμόσει το δικό της! Κι όμως να πού η «Μεταρρύθμιση» το κάνει κι αυτό το θέμα και να πού μέσα σε τόσους ψευτοπατριώτες και σε τόσους άερολόγους δημοσιογράφους, βρέθηκε κ' ένας, ο κ. Φραγκούδης, να δουλέψει παληκαρία και με άληθινό πατριωτισμό για γενικώτερα από την κυκλοφορία της έφημερίδας του ζητήματα.

Καλή αρχή και μακάρι να πολλαπλασιαστούν οι Φραγκούδηδες και να λιγοστέψουν οι—δε βλάφτει να μην αναφέρουμε κι όνόματα, άφου είναι τόσαι που δεν ξέρεις ποιόνε να πρωτοδιαλέξεις.

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΓΙΑ ΤΟ Ν.

Φίλτατε «Νουμά»,

Καθώς σου ύποσχέθηκα, σου στέλνω σήμερα μια σημειωσούλα άκόμη.

Κοιτάζω στα έργα του Ψυχάρη (και μερικων άλλων δημοτικιστών) κάτι που μου φαίνεται παράξενο. Ένωώ την παράλειψη του ν στη γενική του πληθυντικού. Βαχρόνομαι τώρα να ψευυλλίζω για ναύρω παραδείγματα, μα να ένα που έχω πρόχειρο 'Ο Ψυχάρης γράφει (Νουμάς, 131 σ. 2) «Στη Σκολή των 'Ανατολικών Γλωσσών σου...» 'Οτι δεν προφέρουμε το ν πριν από το γ και πριν από το π, και πριν από το β κτλ. το ξέρουμε. 'Αλλά είναι ανάγκη τάχα και να μη το γράφουμε; 'Αμα λοιπόν μαθαίνει το παιδί τη γραμματική της γλώσσας του θα βλέπη: η γλώσσα, της γλώσσας κτλ. οι γλώσσες, τω γλωσσών, και οι όμορφες γλώσσες, των όμορφω γλωσσών. Δηλαδή η κατάληξη της γενικής του πληθυντικού άλλου θα είναι ν, κι άλλου τίποτα, και ένα επίθετο, αν το όμορφος π. χ. άλλου θα κάνη όμορφω στη γεν. πληθ. κι άλλου όμορφω, ανάλογα με τη λέξη που είναι κατόπι του. Δέν είναι όλ' αυτά περιττές δυσκολίες; 'Επειτα αν πρέπει να γράφουμε καθώς προφέρουμε, τότε πρέπει και όλα τα η, ι, υ, οι, να τά γράφουμε ι, και το ο και ω να τά γράφουμε ο και υ' άφήσουμε όλος διόλου την ιστορική έρθογραφία, πράμμα που είναι αρκετά δύσκολο σήμερα.

'Επειτα μήπως και στην αρχαία 'Ελληνική γλώσσα δεν γινόντουσαν τα ίδια; (άφήνω τις νεώτερες γλώσσες που όλος διόλου άλλως προφέρουν κι άλλως γράφουν κοίτα τα 'Εγγλέζικα και τα γαλλικά). Όλα τα χερόγραφα και οι κώδικες ως κι αυτές οι επιγραφές (κοίτα το ΙΑ) είναι γραμμένες με την ιστορική έρθογραφία. Το ν π. χ. ποτέ δεν θα το βρής σε κείμενα 'Αττικων λογογράφων γραμμένο μ, όταν η κατοπινή λέξη αρχίζει από χειλόφωνο. Θα ιδής π. χ. ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ κι άς προφέρουνταν εκείνο ΤΩΜ ΠΑΤΕΡΩΝ (κοίτα έμπίπτω, συμ-βρίνω). Γιατί κι έμεις λοιπόν να μη γράφουμε στη σχολή των 'Αν. γλωσσών σου... και σε θέλουν οι άπόγονοι μας να μάθουν πως προφέρουμε έμεις σήμερα, άς σπάσουν κι αυτοί λίγο το κεφα-